

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

BUDITE NA PRAVNOJ STRANI

online@paragraf.rs

www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Sve informacije o propisu nađite [OVDE](#).

ZAKON

O ZAŠTITI PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

("Sl. glasnik RS", br. 40/2015 i 92/2023)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet i svrha zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita prava na suđenje u razumnom roku.

Svrha ovog zakona jeste da pruži sudsku zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i time predupredi nastajanje povreda prava na suđenje u razumnom roku.

Sudska zaštita prava na suđenje u razumnom roku uključuje i istragu koju u krivičnom postupku sprovodi javni tužilac.

Ovaj zakon ne primenjuje se na stečajne i izvršne postupke koji se vode radi namirenja priznatih ili utvrđenih potraživanja u kojima je stečajni, odnosno izvršni dužnik preduzeće sa većinskim društvenim ili državnim kapitalom.

Imaoci prava na suđenje u razumnom roku

Član 2

Pravo na suđenje u razumnom roku ima svaka stranka u sudskom postupku, što uključuje i izvršni postupak, svaki učesnik po zakonu kojim se uređuje vanparnični postupak, a oštećeni u krivičnom postupku, privatni tužilac i oštećeni kao tužilac samo ako su istakli imovinsko-pravni zahtev (u daljem tekstu: stranka).

Javni tužilac kao stranka u krivičnom postupku nema pravo na suđenje u razumnom roku.

Pravna sredstva kojima se štiti pravo na suđenje u razumnom roku

Član 3

Pravna sredstva kojima se štiti pravo na suđenje u razumnom roku jesu:

- 1) prigovor radi ubrzavanja postupka (u daljem tekstu: prigovor);
- 2) žalba;
- 3) zahtev za pravično zadovoljenje.

Stranka ne plaća sudsku taksu u postupcima u kojima se štiti pravo na suđenje u razumnom roku. Oni su hitni i imaju prvenstvo u odlučivanju.

Merila za ocenu trajanja suđenja u razumnom roku

Član 4

Pri odlučivanju o pravnim sredstvima kojima se štiti pravo na suđenje u razumnom roku uvažavaju se sve okolnosti predmeta suđenja, pre svega složenost činjeničnih i pravnih pitanja, celokupno trajanje postupka i postupanje suda, javnog tužilaštva ili drugog državnog organa, priroda i vrsta predmeta suđenja ili istrage, značaj predmeta suđenja ili istrage po stranku, ponašanje stranaka tokom postupka, posebno poštovanje procesnih prava i obaveza, zatim poštovanje redosleda rešavanja predmeta i zakonski rokovi za zakazivanje ročišta i glavnog pretresa i izradu odluka.

II PRIGOVOR I ŽALBA

1. Zajednička pravila

Član 5

Prigovor i žalba mogu da se podnesu dok se postupak ne okonča.

Rešenje o prigovoru i žalbi ne sme da utiče na činjenična i pravna pitanja koja su predmet suđenja ili istrage.

Rešenje kojim se usvajaju ili odbijaju prigovor i žalba mora biti detaljno obrazloženo.

2. Prigovor i sadržina prigovora

Član 6

Postupak u kome se štiti pravo na suđenje u razumnom roku počinje podnošenjem prigovora.

Prigovor sadrži sledeće obavezne elemente:

- 1) lično ili poslovno ime stranke i njeno prebivalište, boravište ili sedište;
- 2) lično ili poslovno ime zastupnika ili punomoćnika stranke i njegovo prebivalište, boravište ili sedište;
- 3) naziv suda koji vodi postupak ili pred kojim se vodi postupak, kao i naziv javnog tužilaštva koje sprovodi istragu;
- 4) poslovni broj sudskog predmeta ili predmeta javnog tužilaštva;
- 5) vreme trajanja postupka, uključujući i vreme trajanja istrage koju sprovodi javni tužilac;
- 6) podatke o predmetu suđenja koji ukazuju na to da sud nepotrebno kasni s odlučivanjem;
- 7) podatke o predmetu istrage koji ukazuju na to da javni tužilac odugovlači sprovođenje istrage;
- 8) svojeručni potpis stranke ili zastupnika ili punomoćnika stranke.

Podnošenje prigovora i postupak po prigovoru

Član 7

Stranka podnosi prigovor sudu koji vodi postupak ili sudu pred kojim se vodi postupak ako smatra da je javni tužilac povredio njeno pravo.

Punomoćniku stranke koji je ovlašćen da preduzima sve radnje u postupku čije se ubrzavanje traži nije potrebno posebno punomoćje za podnošenje prigovora.

Ako je punomoćnik stranke ovlašćen da preduzima samo pojedine radnje u postupku u koje ne spada podnošenje pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, dužan je da uz prigovor dostavi posebno punomoćje za njegovo podnošenje.

Ako se posumnja da je nastupio neki od zakonom propisanih razloga za prestanak punomoćja, sud će obrazloženim rešenjem protiv koga nije dozvoljena posebna žalba naložiti punomoćniku da dostavi posebno punomoćje za podnošenje prigovora, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja, uz upozorenje da se u suprotnom prigovor odbacuje kao nedozvoljen.

Postupak po prigovoru vodi predsednik suda, koji i odlučuje o prigovoru. Godišnjim rasporedom poslova on može odrediti jednog sudiju ili više sudija da pored njega vode postupak i odlučuju o prigovorima.

Usmena rasprava se ne održava, a na ostala pitanja shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje vanparnični postupak.

Predsednik suda dužan je da odluči o prigovoru u roku od dva meseca od dana prijema prigovora.

Odlučivanje o prigovoru bez ispitnog postupka

Član 8

Predsednik suda rešenjem odbacuje ili odbija prigovor bez ispitnog postupka, ili vodi ispitni postupak.

Prigovor se odbacuje ako odsustvo nekog obaveznog elementa prigovora onemogućava da se po njemu postupa, ako je prigovor podnelo neovlašćeno lice, ako je preuranjen ili ako je podnet posle okončanja postupka. Protiv rešenja o odbacivanju prigovora nije dozvoljena žalba.

Prigovor se odbija bez ispitnog postupka ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neosnovan.

Ispitni postupak

Član 9

Ispitni postupak počinje time što predsednik suda zahteva od sudije, ili predsednika veća (u daljem tekstu: sudija), ili od javnog tužioca, da mu dostavi izveštaj u roku od 15 dana ili u kraćem roku, ako je reč o postupku u kome je posebnim zakonom određeno hitno postupanje.

Izveštaj sadrži izjašnjenje o razvoju postupka u vremenu i predlog roka u kome postupak može da se okonča.

Predsednik suda može zahtevati da mu se dostave spisi predmeta ako, s obzirom na sadržinu prigovora, smatra da ih treba proučiti.

Odlučivanje o prigovoru posle ispitnog postupka

Član 10

Predsednik suda proučava izveštaj i spise predmeta i primenjuje merila za ocenu trajanja suđenja u razumnom roku (član 4).

Posle toga, rešenjem prigovor odbija ili ga usvaja i utvrđuje povredu prava na suđenje u razumnom roku.

Stranka čiji je prigovor usvojen ima pravo na naknadu troškova postupka po prigovoru.

Sudija i javni tužilac nemaju pravo na žalbu protiv rešenja kojim se prigovor usvaja.

Sadržina rešenja kojim se usvaja prigovor i utvrđuje povreda prava na suđenje u razumnom roku i nalozi sudiji

Član 11

U rešenju kojim se prigovor usvaja i utvrđuje povreda prava na suđenje u razumnom roku predsednik suda ukazuje sudiji ili javnom tužiocu na razloge zbog kojih je povređeno pravo stranke i nalaže sudiji procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak.

Istim rešenjem predsednik suda određuje i rok u kome je sudija dužan da preduzme naložene procesne radnje, a koji ne može biti kraći od 15 dana, niti duži od četiri meseca, i primeren rok u kome ga sudija izveštava o preduzetim radnjama.

U zavisnosti od okolnosti, a posebno ako je postupak hitan, predsednik suda može odrediti prvenstvo u odlučivanju, zatim oduzeti predmet sudiji i dodeliti ga drugom, ako je pravo stranke povređeno zbog preopterećenosti ili dužeg odsustva sudije.

Nalozi javnom tužiocu

Član 12

Predsednik suda dostavlja glavnom javnom tužiocu i stranci izveštaj javnog tužioca i rešenje kojim je prigovor usvojen i utvrđeno da je javni tužilac povredio pravo na suđenje u razumnom roku.

Glavni javni tužilac dužan je da u roku od osam dana od dana prijema rešenja donese obavezno uputstvo za postupanje u pojedinom predmetu (u daljem tekstu: obavezno uputstvo) kojim javnom tužiocu nalaže procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak. U obaveznom uputstvu on određuje i rok u kome je javni tužilac dužan da preduzme naložene procesne radnje, a koji ne može biti kraći od 15 dana, niti duži od četiri meseca, i primeren rok u kome ga javni tužilac izveštava o preduzetim radnjama.

Obavezno uputstvo dostavlja se i predsedniku suda i stranci.

Pravo na novi prigovor

Član 13

Stranka čiji je prigovor odbijen, a koja nije podnela žalbu, može da podnese novi prigovor kada isteknu četiri meseca od dana prijema rešenja o odbijanju prigovora, stranka čiji je prigovor odbijen, a koja je podnela žalbu koja je odbijena kada isteknu

četiri meseca od dana prijema rešenja o odbijanju žalbe, a stranka čiji je prigovor usvojen, a koja nije podnela žalbu - kada istekne pet meseci od dana prijema rešenja o usvajanju prigovora.

Stranka čija je žalba usvojena, i stranka čiji je prigovor usvojen, a žalba odbijena, mogu da podnesu novi prigovor odmah posle isteka roka u kome je sudija ili javni tužilac bio dužan da preduzme delotvorne procesne radnje.

Poverilac kojem je dosuđena i isplaćena naknada imovinske štete u visini zahtevanog potraživanja, nema pravo na podnošenje novog prigovora u postupku koji se vodi radi namirenja istog potraživanja.

U slučaju iz stava 3. ovog člana sud odbacuje prigovor.

Ograničenja prava na podnošenje novog prigovora ne važe u postupku u kome su predloženi ili određeni pritvor ili privremena mera, u izvršnom postupku i u postupku protiv maloletnika.

Stranka čiji su prigovor ili žalba odbačeni može odmah podneti novi prigovor, izuzev u slučaju iz stava 3. ovog člana.

3. Žalba i razlozi za žalbu

Član 14

Stranka ima pravo na žalbu ako je njen prigovor odbijen ili ako predsednik suda o njemu ne odluči u roku od dva meseca od dana prijema prigovora.

Žalba može da se podnese i ako je prigovor usvojen, ali glavni javni tužilac nije doneo obavezno uputstvo u roku od osam dana od dana prijema rešenja predsednika suda, zatim ako predsednik suda ili glavni javni tužilac nije naložio sudiji ili javnom tužiocu procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak, ili ako sudija ili javni tužilac nije preduzeo naložene procesne radnje u roku koji mu je određen.

Žalba može da se podnese i ako predsednik suda u rešenju kojim je usvojio prigovor i utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku nije odredio rok za preduzimanje procesnih radnji koje delotvorno ubrzavaju postupak.

Pored ostalog, žalba sadrži iste obavezne elemente kao prigovor.

Rok za žalbu

Član 15

Ako predsednik suda nije odlučio o prigovoru, žalba se podnosi u roku od osam dana od dana kada je istekao rok od dva meseca od dana prijema prigovora.

Ako je prigovor odbijen, žalba se podnosi u roku od osam dana od dana kada je stranka primila rešenje o odbijanju prigovora.

Ako je prigovor usvojen, a stranka ima pravo na žalbu (član 14. st. 2. i 3), žalba se podnosi u roku od osam dana:

- 1) od dana isteka roka u kome je glavni javni tužilac bio dužan da donese obavezno uputstvo - ako se žalba podnosi zato što glavni javni tužilac nije doneo obavezno uputstvo;
- 2) od dana kada je stranka primila rešenje - ako se žalba podnosi zato što predsednik suda nije sudiji naložio procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak;
- 2a) od dana kada je stranka primila rešenje - ako se žalba podnosi zato što predsednik suda nije odredio rok u kom se naložene procesne radnje moraju preduzeti;
- 3) od dana kada je stranka primila obavezno uputstvo - ako se žalba podnosi zato što glavni javni tužilac nije naložio javnom tužiocu procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak;
- 4) od dana isteka roka u kome je sudija ili javni tužilac bio dužan da preduzme naložene procesne radnje - ako se žalba podnosi zato što sudija ili javni tužilac nije preduzeo naložene procesne radnje u roku koji mu je određen.

Nadležnost za odlučivanje o žalbi

Član 16

Žalba se podnosi predsedniku suda koji je odlučivao o prigovoru.

On odmah dostavlja predsedniku neposredno višeg suda žalbu i spise predmeta. Predsednik neposredno višeg suda vodi postupak po žalbi i odlučuje o njoj.

Ako postupak u kome stranka smatra da je povređeno njeno pravo na suđenje u razumnom roku vodi Vrhovni sud, postupak po žalbi vodi i o žalbi odlučuje veće od tri sudije Vrhovnog suda.

Predsednik neposredno višeg suda može godišnjim rasporedom poslova odrediti jednog sudiju ili više sudija da pored njega vode postupak i odlučuju o žalbama.

Odlučivanje o žalbi bez ispitnog postupka

Član 17

Predsednik neposredno višeg suda rešenjem odbacuje ili odbija žalbu bez ispitnog postupka, ili vodi ispitni postupak.

Žalba se odbacuje ako je nepotpuna, ako ju je podnelo neovlašćeno lice, ako je preuranjena, neblagovremena, ako se lice odreklo prava na žalbu ili ako je povuklo žalbu, ili nema pravni interes za nju. Žalba je nepotpuna ako nije potpisana ili ako iz njene sadržine ne može da se utvrdi koje rešenje se pobija.

Protiv rešenja o odbacivanju žalbe nije dozvoljena žalba.

Žalba se odbija bez ispitnog postupka ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u žalbi, očigledno neosnovana.

Odlučivanje o žalbi posle ispitnog postupka

Član 18

Predsednik neposredno višeg suda razmatra spise predmeta i primenjuje merila za ocenu trajanja suđenja u razumnom roku (član 4).

Posle toga, rešenjem odbija žalbu i potvrđuje prvostepeno rešenje, usvaja žalbu i preinačava prvostepeno rešenje, usvaja žalbu i odlučuje o prigovoru, ili usvaja žalbu i dostavlja je nadležnom glavnom javnom tužiocu (član 19).

Predsednik neposredno višeg suda može, u zavisnosti od okolnosti, a posebno ako je postupak hitan, odrediti prvenstvo u odlučivanju, zatim naložiti predsedniku suda kome je podnesen prigovor da oduzme predmet sudiji i dodeli ga drugom, ako je pravo stranke povređeno zbog preopterećenosti ili dužeg odsustva sudije.

Ako je žalba podneta zato što predsednik suda nije odlučio o prigovoru, pri donošenju rešenja kojim odlučuje o prigovoru predsednik neposredno višeg suda ima ista prava i obaveze kao predsednik suda kome je podnet prigovor (čl. 8-11).

Nalozi javnom tužiocu

Član 19

Predsednik neposredno višeg suda koji preinači prvostepeno rešenje o odbijanju prigovora podnetog zato što stranka smatra da je njeno pravo povredio javni tužilac, i utvrdi povredu, dostavlja svoje rešenje neposredno višem glavnom javnom tužiocu od onog glavnog javnog tužioca kome se dostavlja rešenje predsednika suda o usvajanju prigovora (član 12. stav 1).

Istom glavnom javnom tužiocu predsednik neposredno višeg suda dostavlja žalbu i rešenje o usvajanju žalbe zato što predsednik suda nije o prigovoru odlučio u roku od dva meseca od prijema prigovora, ili zato što glavni javni tužilac nije doneo obavezno uputstvo, ili zato što neposredno viši glavni javni tužilac nije javnom tužiocu naložio procesne radnje koje delotvorno ubrzavaju postupak, ili zato što javni tužilac nije preduzeo naložene procesne radnje u roku koji mu je određen.

Glavni javni tužilac kome je predsednik neposredno višeg suda dostavio svoje rešenje ima ista prava i obaveze kao glavni javni tužilac kome je predsednik suda dostavio rešenje o usvajanju prigovora (član 12. stav 2).

Ostala pravila o postupku po žalbi i rok za odlučivanje po žalbi

Član 20

Žalba se ne dostavlja na odgovor, a usmena rasprava se ne održava.

U postupku po žalbi primenjuju se odredbe člana 7. st. 2-4. i člana 10. stav 3. ovog zakona.

Na ostala pitanja shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje vanparnični postupak.

Predsednik neposredno višeg suda dužan je da odluči o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Nadležni glavni javni tužilac (član 19) dužan je da donese obavezno uputstvo u roku od osam dana od dana kada mu je predsednik neposredno višeg suda dostavio rešenje o preinačenju ili rešenje kojim se žalba usvaja.

Isključenje žalbe

Član 21

Protiv rešenja predsednika neposredno višeg suda o žalbi nije dozvoljena žalba.

III ZAHTEV ZA PRAVIČNO ZADOVOLJENJE

1. Sticanje prava na pravično zadovoljenje

Član 22

Pravo na pravično zadovoljenje ima stranka čiji je prigovor usvojen, a koja nije podnela žalbu, zatim stranka čija je žalba odbijena uz potvrđivanje prvostepenog rešenja o usvajanju prigovora i stranka čija je žalba usvojena.

Stranka čiji je prigovor usvojen, a koja nije podnela žalbu i stranka čija je žalba odbijena uz potvrđivanje prvostepenog rešenja o usvajanju prigovora stiče pravo na pravično zadovoljenje kada istekne rok u kome je sudija ili javni tužilac bio dužan da preduzme naložene procesne radnje, a stranka čija je žalba usvojena - kada primi rešenje o usvajanju žalbe.

2. Vrste pravičnog zadovoljenja

Član 23

Vrste pravičnog zadovoljenja jesu:

- 1) pravo na isplatu novčanog obeštećenja za neimovinsku štetu koja je stranci izazvana povredom prava na suđenje u razumnom roku (u daljem tekstu: novčano obeštećenje);
- 2) pravo na objavljivanje pismene izjave Državnog pravobranilaštva (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku;
- 3) pravo na objavljivanje presude kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku.

Odgovornost Republike Srbije za neimovinsku štetu izazvanu povredom prava na suđenje u razumnom roku je objektivna.

Pri odlučivanju o pravičnom zadovoljenju, Pravobranilaštvo i sudovi vezani su rešenjima predsednika sudova kojima je utvrđena povreda prava stranke na suđenje u razumnom roku.

3. Pokušaj poravnanja s Pravobranilaštvom i mogućnost podnošenja predloga za poravnanje

Član 24

Stranka može da podnese Pravobranilaštvu predlog za poravnanje u roku od šest meseci od dana kada je stekla pravo na pravično zadovoljenje.

U predlogu za poravnanje stranka navodi da li traži isplatu novčanog obeštećenja ili izdavanje i objavljivanje pismene izjave Pravobranilaštva kojom se utvrđuje da je bilo povređeno njeno pravo na suđenje u razumnom roku, ili i jedno i drugo.

Pravobranilaštvo pokušava da postigne sporazum sa strankom u roku od dva meseca od dana prijema predloga za poravnanje. Ako sporazum bude postignut, ono zaključuje sa strankom vansudsko poravnanje koje predstavlja izvršnu ispravu.

Pravobranilaštvo je dužno da se u postupku poravnanja kreće u visini novčanog obeštećenja određenog ovim zakonom (član 30. stav 1).

Stranka je slobodna da u svako doba pismeno odustane od pokušaja poravnanja.

4. Objavljivanje pismene izjave Pravobranilaštva kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo

Član 25

Pravobranilaštvo može, posle procene da li je pravično zadovoljenje za neimovinsku štetu moguće i ako se samo objavi pismena izjava kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku, predložiti stranci da joj, umesto isplate novčanog obeštećenja, izda i objavi pismenu izjavu kojom se utvrđuje da joj je bilo povređeno pravo.

Kod teže povrede prava na suđenje u razumnom roku Pravobranilaštvo može, na zahtev stranke da izda i objavi pismenu izjavu, kao i da stranci isplati novčano obeštećenje.

Pismena izjava kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku sadrži njeno lično ili poslovno ime i prebivalište, boravište ili sedište, lično ili poslovno ime zastupnika ili punomoćnika stranke i njegovo prebivalište, boravište ili sedište, naziv suda ili javnog tužilaštva koji su povredili pravo stranke na suđenje u razumnom roku, poslovni broj sudskog predmeta, odnosno predmeta javnog tužilaštva, i izričitu izjavu kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku.

Pravobranilaštvo izdaje stranci pismenu izjavu u obliku vansudskog poravnanja i objavljuje je u "Službenom glasniku Republike Srbije".

5. Tužba za novčano obeštećenje i pretpostavke za tužbu

Član 26

Stranka može da podnese tužbu protiv Republike Srbije za novčano obeštećenje u roku od jedne godine od dana kada je stekla pravo na pravično zadovoljenje.

Tužba nije dozvoljena dok traje pokušaj poravnanja s Pravobranilaštvom, niti ako su stranka i Pravobranilaštvo zaključili poravnanje.

Postupak po tužbi

Član 27

Nezavisno od vrste i visine tužbenog zahteva, u postupku pred sudom shodno se primenjuju odredbe o sporovima male vrednosti iz zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Sud ne može dosuditi novčano obeštećenje u visini većoj od one određene ovim zakonom (član 30. stav 1).

Revizija nije dozvoljena.

Stvarna i mesna nadležnost sudova

Član 28

Za odlučivanje po tužbi isključivo je mesno nadležan osnovni sud na čijem području tužilac ima prebivalište, boravište ili sedište.

Ako tužilac nema prebivalište, boravište ili sedište u Republici Srbiji, isključivo je mesno nadležan osnovni sud koji ima sedište u mestu sedišta suda koji je utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku, a ako tih sudova ima dva ili više tužba se može podneti bilo kom od tih sudova.

6. Presuda kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo

Član 29

Kod teže povrede prava na suđenje u razumnom roku sud može, na zahtev stranke da donese i objavi presudu kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo, kao i da joj dosudi novčano obeštećenje.

Presuda kojom se utvrđuje da je stranci bilo povređeno pravo na suđenje u razumnom roku sadrži sledeće podatke o stranci: njeno lično ili poslovno ime, zatim prebivalište, boravište ili sedište stranke, lično ili poslovno ime zastupnika ili punomoćnika stranke i njegovo prebivalište, boravište ili sedište, i datum rođenja ako ga je stranka navela u tužbi.

Sud, odnosno javno tužilaštvo koji su povredili pravo stranke objavljuju pravnosnažnu presudu suda u "Službenom glasniku Republike Srbije" o svom trošku.

7. Visina novčanog obeštećenja

Član 30

Novčano obeštećenje priznaje se u visini od 300 evra do 3.000 evra u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate prema srednjem kursu Narodne banke Srbije po predmetu.

Pri određivanju visine novčanog obeštećenja, Pravobranilaštvo i sud primenjuju merila za ocenu trajanja suđenja u razumnom roku (član 4), pre svega složenost predmeta suđenja ili istrage, postupanje nadležnog državnog organa i stranke tokom postupka i značaj predmeta suđenja ili istrage po stranku.

8. Tužba za naknadu imovinske štete

Član 31

Stranka može da podnese tužbu protiv Republike Srbije za naknadu imovinske štete izazvane povredom prava na suđenje u razumnom roku, u roku od jedne godine od dana kada je stekla pravo na pravično zadovoljenje.

Pored odredaba zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, sud primenjuje i merila za ocenu trajanja suđenja u razumnom roku (član 4).

Odgovornost Republike Srbije za imovinsku štetu izazvanu povredom prava na suđenje u razumnom roku je objektivna.

9. Isplata novčanog obeštećenja i naknade imovinske štete

Član 32

Novčano obeštećenje i naknadu imovinske štete isplaćuje sud ili javno tužilaštvo koji su povredili pravo na suđenje u razumnom roku.

Rok za dobrovoljnu isplatu novčanog obeštećenja i naknade imovinske štete iz stava 1. ovog člana je četiri meseca od dana pravnosnažnosti presude.

U postupku namirenja novčanog obeštećenja i naknade imovinske štete ne primenjuje se član 368. Zakona o parničnom postupku i član 300. st. 5. i 6. Zakona o izvršenju i obezbeđenju.

Obezbeđivanje sredstava za isplatu

Član 33

Sredstva za isplatu novčanog obeštećenja i naknadu imovinske štete obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, u okviru sredstava koja su namenjena pokriću tekućih rashoda sudova i javnih tužilaštava, od kojih se izuzimaju rashodi za zaposlene i tekuće održavanje objekata i opreme.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odnos Zakona o uređenju sudova i ovog zakona

Član 34

Postupak za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji je do stupanja na snagu ovog zakona pokrenut prema Zakonu o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", br. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 - dr. zakon, 78/11 - dr. zakon, 101/11 i 101/13) nastavlja se prema tom zakonu.

Ovaj zakon primenjuje se na sudske postupke koji još nisu okončani u vreme pokretanja postupka za zaštitu prava prema ovom zakonu, ako je eventualna povreda prava na suđenje u razumnom roku nastala pre početka primene odredaba čl. 8a-8v Zakona o uređenju sudova, a o njoj nije odlučivao Ustavni sud u postupku o ustavnoj žalbi.

Ovaj zakon primenjuje se i na sudske postupke koji još nisu okončani u vreme pokretanja postupka za zaštitu prava prema ovom zakonu, ako je eventualna povreda prava na suđenje u razumnom roku nastala posle prestanka važenja odredaba čl. 8a-8v Zakona o uređenju sudova.

Mogućnost poravnania i tužbe ako se vodi postupak pred Evropskim sudom za ljudska prava

Član 35

Lica koja su Evropskom sudu za ljudska prava podnela predstavku zbog toga što smatraju da je povređeno njihovo pravo na suđenje u razumnom roku, o kojoj nije doneta odluka o prihvatljivosti ili osnovanosti, mogu u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona da podnesu Pravobranilaštvu predlog za poravnanje o novčanom obeštećenju, uz navođenje datuma predaje predstave Evropskom sudu za ljudska prava i broja predstave u predlogu za poravnanje. Zaključeno poravnanje predstavlja izvršnu ispravu.

Umesto predloga za poravnanje ili pošto odustane od pokušaja poravnania, stranka može u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona da podnese tužbu za novčano obeštećenje protiv Republike Srbije sudu koji je nadležan po ovom zakonu. Tužba nije dozvoljena ako stranka i Pravobranilaštvo zaključuje poravnanje.

Nezavisno od vrste i visine tužbenog zahteva, u postupku pred sudom shodno se primenjuju odredbe o sporovima male vrednosti iz zakona kojim se uređuje parnični postupak i odredbe ovog zakona.

Prestanak važenja pojedinih odredaba drugih zakona

Član 36

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) odredbe čl. 8a-8v Zakona o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", br. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 - dr. zakon, 78/11 - dr. zakon, 101/11 i 101/13);
- 2) odredba člana 82. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", br. 109/07, 99/11 i 18/13 - US).

Završna odredba

Član 37

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2016. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku

("Sl. glasnik RS", br. 92/2023)

Član 16

Prigovor radi ubrzavanja stečajnog ili izvršnog postupka iz člana 1. ovog zakona po kojem nije doneta odluka do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se ustavnom žalbom.

Žalba protiv rešenja kojim je odbijen prigovor iz stava 1. ovog člana po kojoj nije doneta odluka do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se ustavnom žalbom.

Tužba za novčano obeštećenje koja je podneta u vezi sa povredom prava na suđenje u razumnom roku u stečajnom ili izvršnom postupku iz člana 1. ovog zakona po kojoj nije doneta prvostepena odluka do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se ustavnom žalbom.

Tužba za naknadu imovinske štete koja je podneta u vezi sa povredom prava na suđenje u razumnom roku u stečajnom ili izvršnom postupku iz člana 1. ovog zakona po kojoj nije doneta prvostepena odluka do dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se ustavnom žalbom.

Sudovi su dužni da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona sve nerešene predmete iz st. 1-4. ovog člana dostave Ustavnom sudu na dalji postupak i odlučivanje i da o tome obaveste podnosioca prigovora, žalbe, odnosno tužbe.

Podnosilac prigovora radi ubrzavanja postupka, odnosno žalbe protiv rešenja o odbijanju prigovora radi ubrzavanja postupka ima pravo da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja od strane suda iz stava 5. ovog člana, dostavi Ustavnom sudu zahtev za naknadu materijalne, odnosno nematerijalne štete.

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".